

Referentie:

EU Erasmus+ Project PANDA, Noorse Partner (Producer)

04.10.2022

Solvår Hernes

Randi Juul

Reflecties over communicatieprocessen en -vaardigheden

Solvår: Welkom bij deze podcast gerelateerd aan het Panda-project en de tekst over communicatieprocessen en -vaardigheden. Vandaag hebben we in de studio Randi Juul, een geassocieerde professor aan de Universiteit van Trondheim, Noorwegen, en Solvår Hernes, sociaal werker die spreekt vanuit de praktijk van kinderwelzijn in de stad Trondheim.

Solvår: Dus Randi, Hoe begrijp jij samenwerking en communicatie met kinderen?

Randi: Samenwerking kan worden begrepen als een proces van cocreatie, waarbij nieuwe antwoorden en conclusies worden gegenereerd over onderwerpen en thema's. Noch de thema's noch hun oplossingen zijn van tevoren bepaald; de partijen moeten er samen aan werken door middel van dialoog, die is gebaseerd op een subject-subject relatie (Juul & Husby, 2020). Samenwerking is nauw verbonden met dialogische communicatie, en daarmee bedoel ik face-to-face communicatie, waarbij de deelnemers reageren op wat de ander zegt en afwisselen tussen spreken en luisteren. Een dialogische benadering helpt om kinderen volledig te erkennen, omdat ze worden uitgenodigd om te participeren. Het is belangrijk om zowel de non-verbale als de verbale communicatie in acht te nemen bij de samenwerking.

Solvår: Oké, dus je zegt dat verbale en non-verbale, evenals dialogische communicatie hier belangrijk zijn. Waar moeten sociaal werkers nog meer rekening mee houden bij het communiceren en samenwerken met kinderen?

Randi: Er zijn veel aspecten om in gedachten te houden. We moeten luisteren naar de keuzes en voorkeuren van de kinderen. Elk kind is een individu en bevindt zich in een verschillend stadium van ontwikkeling, competentie, leeftijd, geslacht, handicap, seksualiteit, enzovoort. Het is ook belangrijk om hun religie, etniciteit, taal, familie- en sociale context, evenals hun ervaringen uit het verleden en heden, in gedachten te houden. Misschien wel het belangrijkste is de mate van vertrouwen en de relatie met de professionals.

Randi: Kinderparticipatie is ingebed in complexe machtsverhoudingen en machtskwesties moeten zoveel mogelijk worden erkend en aangepakt.

Randi: Dus Solvår, welke communicatieve vaardigheden denk jij dat sociaal werkers moeten hebben?

Solvår: Ik denk dat om hierin te slagen, sociaal werkers de vaardigheid moeten hebben om een goede band op te bouwen, af te stemmen op de verbale en non-verbale uitingen van het kind, aandachtig te luisteren, vragen te stellen en in staat zijn om adequaat te reageren op uitdagende en moeilijke emoties, kwesties en gevoelens die de kinderen uiten. Kinderen beginnen vanaf de geboorte te communiceren, en sociaal werkers moeten kennis hebben over de verschillende manieren waarop kinderen communiceren, vanaf zeer jonge leeftijd, bijvoorbeeld door middel van spelen, oogcontact en andere non-verbale vaardigheden. We moeten de manier van communiceren van elk kind verkennen, omdat de communicatieve vaardigheden van kinderen worden beïnvloed door hun ervaringen en opvoeding.

Randi: Denk je dat andere zaken, zoals context, belangrijk zijn bij het communiceren met kinderen?

Solvår: Ja, op verschillende manieren. Wie met kinderen werkt, kan gemakkelijk met hen communiceren en hun meningen bevragen. Er zijn verschillende redenen om naar hun meningen te luisteren. Een voorbeeld is dat we informatie van kinderen verkrijgen om wetgeving en beleid te veranderen of te verbeteren. Als ze zich uitspreken en gehoord worden, leren ze het proces van democratie. Ze leren dat ze de kans hebben om gehoord te worden en betrokken te zijn bij de ontwikkeling van diensten die hen beïnvloeden. De familierelaties, vrienden, gemeenschap en maatschappij waarin ze leven, zijn contexten die de mening van een kind beïnvloeden. Wat horen ze van anderen en wat pikken ze op? Dezelfde contexten beïnvloeden ook professionals bij het communiceren met kinderen. Daarnaast hebben we de sociaal-culturele benadering, die zegt dat de mening en opvattingen van kinderen worden gevormd door interactie met andere mensen. Dit is belangrijk om te onthouden bij het praten met kinderen. Wie zijn hun informanten? Wij als volwassenen en/of professionals hebben ook invloed. De vraag is niet alleen of de kinderen de kans krijgen om te participeren, maar ook hoe het specifieke kind dit doet, welke mogelijkheden voor participatie er zijn en hoe de mogelijkheden voor participatie kunnen worden versterkt.

Solvår: Wat zullen we kunnen concluderen na het lezen van de tekst, Randi?

Randi: We kunnen concluderen dat communicatie en samenwerking tussen professionals en kinderen complexe sociale, relationele en contextuele processen omvatten. We moeten ons bewust zijn van het kind en de specifieke problemen waarmee ze worden geconfronteerd, en hoe ze worden beïnvloed door familie, gemeenschap en ook professionals.